

§ 127

Dnr 2014/KS 0152 001

Svar på motion om att utreda förutsättningarna för Tyresö att bli en fristad för förföljda författare

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Beskrivning av ärendet

Peter Bylund, Marie Åkesdotter, Peter Söderlund och Lilian Nylinder har för miljöpartiet de gröna lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att utreda förutsättningarna för Tyresö att bli en fristad för förföljda författare.

Motionärerna föreslår att:

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsens förvaltning att utreda förutsättningarna för att Tyresö ska bli en fristadskommun för författare enligt Migrationsverkets regelsystem, samt återkomma med förslag hur detta ska kunna organiseras på ett bra sätt som ger stöd till en författare och dels berikar Tyresö som kulturkommun.

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret som föreslår att motionen ska anses besvarad.

Ordförandeutlåtande

Miljöpartiet lyfter i en motion frågan om att utreda ett medlemskap för Tyresö kommun i ICORN (International Cities of Refugee Networks). Ett nätverk som fokuserar på att erbjuda förföljda konstnärer en fristad finansierad av medlemmen i syfte att värna yttrandefriheten.

Motionen önskar en utredning kring förutsättningarna för Tyresö kommun att bli medlem i ICORN. Kommunledningskontoret har som svar på motionen gjort en utredning kring förutsättningarna. En fråga som särskilt uppmärksammats är huruvida ett medlemskap i ICORN är förenligt med svensk lag eller ej. Efter att ha inväntat utslag av en process i Kammarrätten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

kan vi konstaterar att ett medlemskap inte skulle vara olagligt. Utredningen visar vidare att det åtagande som ett medlemskap innebär är en merkostnad.

Tyresö är en kommun som har ett väl fungerande mottagande av flyktingar och har tidigare i år i bred enighet fattat beslut om att fördubbla det årliga flyktingmottagandet för att ta vårt ansvar för att möta den flyktingström som de vedervärdiga krigen och övergreppen mot mänskliga rättigheter i bland annat Syrien leder till. Detta ställer stora krav på vår förvaltning och på alla som jobbar med frågorna för att detta ska fungera så bra som möjligt. Tyresö är en kommun som är duktig på integration och som kan visa mycket goda resultat inom SFI och när det gäller att få in människor på arbetsmarknaden. Det ska vi fortsätta vara. Vi har förutsättningar att göra ett bra jobb även framåt. Dock ser vi att det i det sammanhanget är svårmotiverat att lägga särskilt omfattande resurser på en enskild individ utifrån de kriterier som ICORN ställer upp då de resurserna kan komma fler till del i den vanliga verksamheten.

Vi föreslår därför att motionen anses besvarad med hänvisning till den utredning som kommunledningskontoret genomfört.

Ordförandeförslag

Jag föreslår att motionen ska anses besvarad.

Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar i första hand att ärendet remitteras till kultur- och fritidsnämnden för att inhämta deras synpunkter, och i andra hand bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Marie Åkesdotters (MP) yrkande om återremiss och finner att kommunledningsutskottet avslår det.

Ordföranden ställer proposition på ordförandeförslaget. Ordföranden ställer proposition på Marie Åkesdotters (MP) andrahandsyrkande. Kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Bilagor

Motion om att utreda förutsättningarna för Tyresö att bli en fristad för förföljda författare.pdf

Svar från kommunledningskontoret på motion om fristad för författare.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
kommunkansliet
Eva Nilsson
Kommunjurist
08-5782 9241
eva.m.nilsson@tyresö.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-08-24

1 (4)

Diarienummer

2014/KS 0152 001

Kommunfullmäktige

Motion - fristad åt förföljda författare

Förslag till beslut

- Motionen om att kommunen ska utreda förutsättningarna för ansökan om medlemskap i ICORN (International Cities of Refuge Networks), samt bli en fristadskommun till förföljda författare i ICORN:s regi, får anses besvarad med hänvisning till att frågan utretts i bilagda tjänsteskrivelse.

Bo Renman
Kommundirektör

Ulrika Westberg Josephson
Chef för kommunkansliet

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet har i mars 2014 lämnat in en motion om att utreda förutsättningarna för att Tyresö kommun ska bli en fristadskommun för förföljda författare inom ramen för nätverket ICORN (International Cities of Refuge network).

ICORN är en oberoende internationell organisation som har som uppdrag att värna yttrandefriheten genom att erbjuda författare, dramatiker, journalister och andra professionella skribenter som lever under hot i sina hemländer samt ev. medföljande familjemedlemmar en fristad i ett annat land under två år. Under dessa två år ska den inbjudande kommunen stå för försörjning och bostad åt den förföljda författaren. Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd under två år. Efter två år kan en ny ansökan prövas enligt gällande asylregler, om personen i fråga önskar stanna i Sverige. Det är ICORN som väljer ut vilken person som ska erbjudas fristad efter vissa givna kriterier; medlemskommunerna har ingen påverkan när det gäller urval av personer.

För närvarande är drygt ett tiotal svenska kommuner, län eller regioner medlemmar i ICORN. Det är Dalarna, Göteborg, Jönköping, Malmö, Norrköping, Sigtuna, Skellefteå, Skåne, Stockholm, Uppsala och Växjö. Även Gävle kommun planerar att ansluta sig, efter rättslig prövning av beslutet i fullmäktige om ansökan om medlemskap. Domen har vunnit laga kraft (mål nr 1889-14, dom 2015-03-25).

Beslutet i Gävles fullmäktige (från den 24 februari 2014) om att göra Gävle kommun till en fristadskommun överklagades genom laglighetsprövning, och har prövats i såväl Förvaltningsrätten som Kammarrätten. Rättsfrågan i målet var om det kan anses ingå i den kommunala kompetensen att ansöka om medlemskap i ICORN, ett åtagande som tangerar till utrikespolitik. Utrikespolitik är normalt en exklusiv uppgift för staten om det inte finns något annat lagstöd i speciallag, främst lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

I första instans (Förvaltningsrätten) upphävdes fullmäktiges beslut, då domstolen menade att beslut om att ansöka om medlemskap i ICORN var av utrikespolitisk karaktär som inte var kompetens enligt kommunallagen. Domstolen anförde att ett syfte med organisationens verksamhet var att ge en signal till förtryckande stater om att det finns alternativ till tystnad, och en sådan signal måste – enligt förvaltningsrätten – bedömas vara av utrikespolitisk karaktär. Gävle kommun överklagade och prövningsställstånd beviljades. Kammarrätten bedömde dock att fullmäktiges beslut inte skulle upphävas - det vill säga beslutet var lagligt - då "inslaget av utrikespolitik när Gävle kommun

annat ansöka om medlemskap i ICORN för att kunna ta emot en bildkonstnär var av ett så indirekt slag att beslutet inte var olagligt". Kammarrätten menade att kommunens begränsade inflytande i utvalskriterier samt utval, medförde att kommunen inte kunde ses som avsändare av budskapet om kritik, även om budskapet i sig rangerade det utrikespolitiska området.

Kan Tyresö kommun ansöka om medlemskap i ICORN?

Att söka medlemskap i ICORN för Tyresö kommuns del torde därmed inte vara att betrakta som olagligt i förhållande till de kommunala kompetensreglerna i kommunallagen i och med Kammarrättens dom.

Kommunkansliets utredning och bedömning

Fristadssystemets särart och främsta syfte är att skydda yttrandefriheten och försvara det fria ordet. Kommunen atar sig i och med medlemskapet i ICORN att erbjuda hotade författare, konstnärer och journalister skydd och försörjning i två år tillsammans med eventuellt medföljande familjemedlemmar. Det ingår att kommunen, förutom lön, ordnar lämplig bostad. En fristadskommun bör också – enligt ICORN:s rekommendationer - ha en fristadskoordinator som ska hjälpa fristadsförfattare att integreras i det svenska samhället.

Fristadssystemet administreras av en stiftelsen ICORN i Norge. Enligt ICORN:s egna beräkningar är kostnaden ca 300 000 – 400 000 kr per år för en fristadskommun.

Av gällande kommunplan framgår att Tyresö kommun har beslutat om ett ökat flyktingmottagande. Det som skiljer fristadssystemet från det ordinarie flyktingmottagandet är dess syfte att främja yttrandefriheten. I övrigt gäller även för flyktingmottagande att syftet är att skydda från krig, hot och förföljelse. Tyresö kommuns arbete med flyktingmottagande via Arbetscentrum innehåller många av de kriterier som finns inom fristadssystemet, och de uppgifter som anges för en fristadskoordinator är i princip desamma som redan utförs av Arbetscentrum för flyktingmottagande.

Tyresö kommun har stort engagemang i flyktingmottagandet och strävar efter att ytterligare utveckla det arbetet. Ett medlemskap i ICORN och en satsning för ökade resurser för vissa specifika författare bör sättas i relation till

kommunens ambitioner för det ökade flyktingmottagandet, inklusive ett ökat ansvar för mottagande av ensamkommande flyktingbarn. Kommunkansliet bedomer det därför tveksamt om kommunens resurser används på mest effektiva sätt genom en ansökan om medlemskap i ICORN. I bedomningen har även samrått med chefen för Arbetscentrum.

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Motion att utreda förutsättningarna för Tyresö att bli en fristad för förföljda författare.

Kommuner eller regioner som vill bidra till att värna om yttrandefriheten, kan erbjuda författare, dramatiker, journalister och andra professionella skribenter som lever under hot i sina hemländer, att komma till Tyresö för att kunna fortsätta sitt skrivande.

Detta är ett litet i det stora, men för den enskilde kanske helt livsavgörande och ändå ett bidrag till kampen för det fria ordet. I Sverige finns flera kommuner listade som fristadskommuner. Göteborg var först som fristadskommun redan 1998, Malmö, Stockholm, Jönköping följde senare och nu senast Sigtuna, i september 2013.

Dessa kommuner är medlemmar i International Cities of Refuge Network, ICORN, som arbetar för att stärka yttrandefriheten genom att ge förföljda, hotade eller fängslade författare en fristad. Det är möjligt att ta emot förföljda författare utan att vara medlem i ICORN, men det är något som avråds av fristadskommunerna.

En fristadsförfattare är en person som bjudits in av en svensk kommun eller region på grund av att han eller hon förföljs i sitt hemland. I Sverige får författaren en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta arbeta med sitt skrivande i trygghet. Kommunen eller regionen som bjuder in, lovar att stå för försörjningen under de två åren.

Uppehållstillstånd som fristadsförfattare gäller inte bara författare. Till gruppen räknas också journalister, dramatiker och andra professionella skribenter som förföljs eller hotas på grund av sitt arbete och därför behöver en fristad.

Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd för två år. Tillståndet ger författaren rätt att arbeta med sitt författarskap och uppdrag som är direkt förknippade med det, exempelvis föreläsningar och medverkan i publicistiska sammanhang. Men det är ett oerhört viktigt åttagande för en mindre kommun att erbjuda en fristad åt författare. Minst lika viktigt är att kunna erbjuda goda förutsättningar för den person, som kommer till Tyresö kommun.

Tyresö kommun har ett rikt kulturliv, med ett stort antal kulturföreningar och kommunen stöder både föreningar och enskilda sedan många år. Men då detta stöd till en person skulle uppgå till 300.000 - kanske upp till 450.000 kr per år, en lämplig bostad ska tas fram så vill vi inte bara föreslå utan uppdra till förvaltningen att utreda fördelar och kostnader mer i detalj och att kanske också pröva om det finns en samarbetspartner i kommunen, som vill bidra till och stärka yttrandefriheten i världen och kulturlivet i Tyresö.

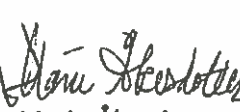
Miljöpartiet i Tyresö föreslår kommunfullmäktige

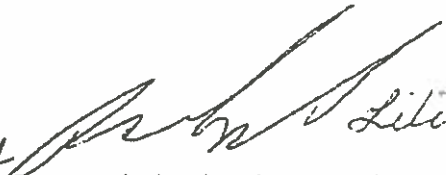
att besluta att uppdra till kommunstyrelsens förvaltning att utreda förutsättningarna för att Tyresö ska bli en fristadskommun för författare enligt Migrationsverkets regelsystem,

att återkomma med förslag till hur detta ska kunna organiseras på ett bra sätt som ger ett stöd till en författare och dels berikar Tyresö som kulturkommun.

Tyresö den 6 mars 2014

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Peter Söderlund

Lilian Nylinder

Peter Bylund Marie Åkesdotter Peter Söderlund Lilian Nylinder

Datum 2015-09-03
Tid 09:00–11:15
Plats Sammanträdesrummet Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunledningskontoret 2015-09-04

Paragrafer 115 - 129

Sekreterare
Hillevi Elvhage

Ordförande
Fredrik Sawestahl

Justerande
Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
Sammanträdesdatum 2015-09-03
Datum då anslaget sätts upp 2015-09-07
Datum då anslaget tas ned 2015-09-29
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (FP)

Anita Mattsson (S)

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Andreas Jonsson (M), §§ 115-124 och 129

Anna Steele (FP)

Helen Dwyer (C)

Anders Linder (S)

Marcus Obligado (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunledningskontoret

Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunledningskontoret

Jonas Jansfors, tf HR-chef, HR-enheten, § 115

Catarina Stavenberg, kvalitetschef, kommunledningskontoret, till och med § 120

Åsa Danielsson, förvaltningschef, socialförvaltningen, §§ 115-118

Monika Larsson, förvaltningschef, barn- och utbildningsförvaltningen, §§ 115-118

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, konsult- och servicekontoret, till och med § 124

Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunledningskontoret, till och med § 120

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunledningskontoret

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunledningskontoret

Anki Svensson, ordförande barn- och utbildningsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, §§ 115-118

Frånvarande

Anna Lund (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Karin Ljung (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------